

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudkyň JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobců: a) **W. H.**, b) **T. P.**, c) **J. Š.**, všichni zast. Tomášem Pecinou (viz výše) proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7 o návrhu žalobců na určení lhůty k provedení procesního úkonu dle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 5 A 51/2013,

t a k t o :

- I. Návrh **s e z a m í t á**.
- II. Navrhovatelé **n e m a j í** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobci (dále „navrhovatelé“) podali u výše označeného soudu dne 2. 4. 2013 žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 2. 2013, čj. MV-58402-74/VS-2009, kterým byla odmítnuta registrace sdružení: „Sudetoněmecké krajské sdružení v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, občanské sdružení“.

Navrhovatelé v návrhu na určení lhůty, který byl Nejvyššímu správnímu soudu doručen dne 13. 11. 2013 uvádějí, že místopředseda městského soudu sice přípisem ze dne 1. 11. 2013, čj. St 203/2013 vyřídil stížnost navrhovatele b) ze dne 28. 9. 2013, jíž navrhovatel brojil proti průtahům v řízení, přitom uznal, že vzhledem ke skutečnosti, že ve věci jde již o třetí správní žalobu v jednom řízení, jež se týká opakovaně vydávaných rozhodnutí o odmítnutí registrace občanského sdružení, jehož přípravný výbor navrhovatelé tvoří, je na místě přednostní projednání žaloby, avšak průtahy v řízení nekonstatoval a uvedl, že *„skutečnost, že jde již o třetí překum v téže věci hodlá v této souvislosti předsedkyně senátu zohlednit a ve věci rozhodnout do konce prvního čtvrtletí příštího roku.“*

S ohledem na fakt, že žaloba je městským soudem projednávána již od 30. 3. 2013, nelze dle navrhovatelů takovou benevolenci označit za akceptovatelnou; kdyby se jednalo o první správní žalobu podanou v určitém řízení, bylo by zřejmě možno – s ohledem na přetrvávající vysoký nápad agendy správního soudnictví, s nímž se městský soud potýká – hodnotit řízení jako poněkud delší, avšak stále ještě přijatelné.

Protože však jde o v pořadí již třetí žalobu a řízení, v němž jsou rozhodnutí o odmítnutí registrace opakovaně vydávána, trvá již čtyři roky a tři měsíce, je nutno respektovat ústavněprávní imperativ projednání věci v přiměřené lhůtě a bez průtahů, jež se v tomto případě dotýká jak žalovaného, tak soudu. Z hlediska navrhovatelů se totiž jedná bezpochyby o jediné více než 4 roky vleklou se řízení a není rozhodné, kolika fázemi správního řízení a řízení před soudem věc prošla.

Navrhovatelé požadují, aby ve smyslu ust. § 174a zákona o soudech a soudcích Nejvyšší správní soud přikázal senátu 5A ve věci rozhodnout do tří dnů od doručení usnesení nebo nařídit jednání tak, aby se mohlo konat nejpozději do 15. 12. 2013.

K návrhu se vyjádřila předsedkyně senátu, který ve věci rozhoduje s tím, že navrhovatelé podali dne 2. 4. 2013 žalobu proti rozhodnutí žalovaného, kterým byla odmítnuta registrace občanského sdružení s názvem „Sudetoněmecké krajanské sdružení v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, občanské sdružení“. Soud učinil potřebné procesní úkony, které dokončil v červnu 2013, ve věci ještě nerozhodl, neboť rozhoduje dosud o žalobách podaných v prvé polovině roku 2010, soud si je přitom vědom toho, že se jedná již o třetí žalobu v téže věci, tuto skutečnost hodlá dle ust. § 56 odst. 1 s. ř. s. zohlednit a ve věci rozhodnout do konce prvního čtvrtletí příštího roku; tato skutečnost byla navrhovatelům vysvětlena místopředsedou soudu v odpovědi na stížnost na průtahy řízení.

Návrh na určení lhůty není důvodný.

Nejvyšší správní soud ověřil skutečnosti výše uvedené z předloženého soudního spisu, zjistil mimo jiné, že usnesením Městského soudu v Praze ze dne 5. 10. 2009, čj. 11 Ca 234/2009 - 16 byla odmítnuta žaloba ve věci navrhovatelů (rozhodnutí žalovaného o odmítnutí registrace sdružení ze dne 24. 8. 2009, čj. MV-58402-7/VS-2009), a to z důvodu, že byla podána osobou k tomu zjevně neoprávněnou (žaloba byla podána „přípravným výborem“); o další již správně podané žalobě proti rozhodnutí žalovaného o odmítnutí registrace ze dne 24. 8. 2009 rozhodl městský soud rozsudkem ze dne 31. 3. 2011, čj. 11 Ca 298/2009 - 78 tak, že rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení; další rozhodnutí, které bylo ve spise nalezeno je rozsudek městského soudu ze dne 20. 12. 2012, čj. 3A 94/2011 - 165, kterým bylo opět zrušeno rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 6. 2011, čj. MV-58402-37/VS-2009; ze spisu se tedy podává, že navrhovatelé opakovaně žádají o registraci a opakovaně z různých důvodů je jim tato odmítána, a dále opakovaně rozhoduje o věci navrhovatelů městský soud, kterým jsou rozhodnutí žalovaného rušena.

Při rozhodování o návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu může příslušný soud stanovit lhůtu jen k provedení takového procesního úkonu, u něhož jsou v návrhu namítány (tvrzeny) průtahy. Uvedený závěr vyplývá nejen z ustanovení § 174a odst. 2 věty druhé zákona o soudech a soudcích (označení procesního úkonu, u něhož jsou namítány průtahy, je náležitostí návrhu, bez jejíhož splnění nelze v řízení pokračovat) a z ustanovení § 174a odst. 8 věty první, tohoto zákona (příslušný soud může určit lhůtu k provedení úkonu, u něhož jsou v návrhu namítány průtahy), ale zejména ze zásady nezávislosti soudů a soudců při projednávání a rozhodování sporů a jiných právních věcí, která nesmí být dotčena tím, že by příslušný soud posuzoval - v rozporu se smyslem (účelem) řízení o návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu - nejen otázku určení lhůty k provedení procesního úkonu, ale rovněž to, ve vztahu k jakému procesnímu úkonu nastaly v řízení průtahy.

V řízení podle § 174a zákona o soudech a soudcích tedy Nejvyšší správní soud rozhoduje o návrhu na určení lhůty. Znamená to, že zjistí-li neodůvodněné průtahy v řízení spočívající

zejména v tom, že příslušný soud poté, kdy obdrží podání ve věci, v přiměřené době nečiní žádné úkony, věci se vůbec nezabývá, aniž by pro takový postup existovaly ospravedlnitelné důvody, anebo činí úkony s nedůvodnou časovou prodlevou, usnesením určí tomuto soudu lhůtu, ve které má úkon učinit, resp. ve které má rozhodnout.

Průtahy v řízení znamenají, že v soudním procesu dochází k neodůvodněně pomalému vyřizování věci napadlé příslušnému soudu či dokonce ke vzniku excesivního stavu, kdy dochází k nečinnosti soudu. Soud se tak při posuzování oprávněnosti návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu zabývá otázkou, zda v řízení dochází k průtahům, s ohledem na složitost věci, význam předmětu řízení pro navrhovatele, postup účastníků nebo stran řízení a na dosavadní postup soudu.

V tomto kontextu je nutno nahlížet na návrh, jímž se navrhovatelé dovolávají průtahů ve věci správní žaloby ze dne 2. 4. 2013, a to jakkoli zcela jistě lze navrhovatelům přisvědčit v tom, že pro závěr o tom, zda je zde již porušeno právo na spravedlivý proces, tj. i vyřízení věci v přiměřené době je třeba brát v potaz celkovou dobu, po kterou není věc navrhovatelů vyřízena, resp. není o ní rozhodnuto, a to jak v řízení před správním orgánem, tak i v řízení před soudy.

Městský soud je podle § 56 s. ř. s. povinen zásadně projednávat a rozhodovat věci v pořadí, v jakém mu došly; to neplatí pouze tehdy, jsou-li u věci dány závažné důvody pro přednostní projednávání a rozhodování věci. Soud tak projednává a rozhoduje přednostně návrhy na osvobození od soudních poplatků a návrhy na ustanovení zástupce, projednává a rozhoduje přednostně též žaloby proti nečinnosti správního orgánu a žaloby proti nezákonnému zásahu, pokynu nebo donucení správního orgánu, návrhy a žaloby ve věcech mezinárodní ochrany, rozhodnutí o správním vyhoštění, rozhodnutí o povinnosti opustit území, rozhodnutí o zajištění cizince, rozhodnutí o prodloužení doby trvání zajištění cizince, jakož i jiných rozhodnutí, jejichž důsledkem je omezení osobní svobody cizince, rozhodnutí o ukončení zvláštní ochrany a pomoci svědkům a dalším osobám v souvislosti s trestním řízením, jakož i další věci, stanoví-li tak zvláštní zákon. V případě navrhovatelů se však typově o takovou věc nejedná, nicméně místopředseda městského soudu ke stížnosti na průtahy v řízení připustil, že zde existují opodstatněné důvody pro vyřízení věci navrhovatelů v přednostním režimu, tedy bez zřetele na pořadí, v jakém žaloba (již opakovaně) napadla.

Nejvyšší správní soud považuje vyjádření místopředsedy městského soudu za korektní a správné; vzhledem k tomu, že pořadí věcí dle nápadu je nutno respektovat i v rámci režimu přednostního vyřízení věcí, považuje Nejvyšší správní soud lhůtu, v níž má být ve věci rozhodnuto za přiměřenou.

Nejvyššímu správnímu soudu v řízení dle § 174a zákona o soudech a soudcích nepřísluší přezkoumávat věcnou správnost rozhodování soudů, tím méně správních orgánů v předcházejícím řízení. Mají-li navrhovatelé za to, že v jejich případě, je-li opakovaně žalovaným rozhodováno tak, že jeho rozhodnutí jsou opakovaně soudem rušena, jsou dány důvody pro postup dle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci, nic jim nebrání tak učinit.

Nejvyšší správní soud v projednávané věci dospěl k závěru, že návrh není důvodný, neboť městský soud nebyl v případě navrhovatelů nečinný. Soud, jak vyplývá ze spisového materiálu, se věci po jejím obdržení ihned zabýval a činil postupně průběžně a bez zbytečných prodlev procesní úkony, jejichž vykonání bylo ve věci zapotřebí. Nelze tedy konstatovat, že byl

ve věci nečinný. Nejvyšší správní soud proto neshledal ve věci průtahy, resp. tvrzenou nečinnost, a proto návrh žalobců podle § 174a odst. 7 zákona o soudech a soudcích zamítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích, dle kterého hradí náklady řízení stát jen tehdy, je-li návrh uznán jako oprávněný. K tomu v projednávané věci nedošlo, proto soud rozhodl tak, že navrhovatelé nemají právo na náhradu nákladů řízení.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. listopadu 2013

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu